

Enheten för naturvård

Öster Ladängen SE0110202

Bevarandeplan för Natura 2000-område

(enligt 17 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.)

Inledning

Bevarandeplanen är det dokument som beskriver vilka mål som ska uppnås i bevarandet av ett Natura 2000-område och som anger vilka bevarandeåtgärder som planeras. I bevarandeplanen beskrivs vilka förutsättningar som krävs för att de utpekade arterna och livsmiljöerna ska upprätthålla s.k. gynnsam bevarandestatus. Det har betydelse för tillämpningen av regelverket om Natura 2000-områden.

BEVARANDEPLANDatum
2016-12-20Beteckning
511-44865-2016

Namn	Öster Ladängen	Areal	10,6 ha
Natura 2000-kod	SE0110202		
Kommun	Haninge		
Bevarandeplan fastställd av Länsstyrelsen	2007-12-12		
Bevarandeplan reviderad av Länsstyrelsen	2016-12-20		
Områdestyp och status	SAC-område enligt art- och habitatdirektivet		
Ägarförhållanden	Stockholms stift		

Ingående livsmiljöer enligt art- och habitatdirektivet

Tabell 1. Livsmiljöer.

Livsmiljökod	Livsmiljöns namn	Areal (ha)	Andel (%)
91D0	*Skogsbevuxen myr	8,3	78

* Prioriterad livsmiljö – bevarandet bedöms ha hög prioritet inom EU.

Ingående arter enligt art- och habitatdirektivet

Natura 2000-arter är arter som finns upptagna i bilaga 2 till EU:s art- och habitatdirektiv och skyddas därmed av Natura 2000-reglerna. I denna bevarandeplan nämns andra arter än de som är skyddade av Natura 2000-reglerna. Dessa arter har inte samma lagliga skydd såsom eventuella Natura 2000-arter.

Tabell 2. Arter.

Artens kod	Svenskt namn	Vetenskapligt namn
Inga Natura 2000-arter finns rapporterade från området.		

Bevarandesyfte för Öster Ladängen

Bevarandesyftet och beskrivningen av livsmiljön nedan utgör den beskrivning som ska upprättas i enlighet med 17 § förordningen om områdesskydd m.m. (FOM). Tillsammans med bevarandemål och bevarandeåtgärder i denna plan utgör de underlag som visar hur myndigheterna behöver arbeta för att motsvara kraven i 16 § FOM.

BEVARANDEPLAN

Datum
2016-12-20

Beteckning
511-44865-2016

Det övergripande syftet med Natura 2000-området är att bidra till att upprätthålla en gynnsam bevarandestatus för den i området utpekade livsmiljön. Det prioriterade värdet i Öster Ladängen är den enda förekommande livsmiljön – skogsbevuxen myr, 91D0. Området är relativt litet och det finns inga andra skyddade skogsområden i närområdet på Ornö. Däremot finns stora arealer med skyddad natur, varav en hel del skog, inom 10-15 km radie. Bl a Gålö, Tyresta, Fjärdlång och Utö. Öster Ladängen ligger inom Stockholms skärgårds skogliga värdestrakt.

Prioriterade åtgärder för området är upprättande av någon typ av formellt skydd och/eller avtal. Se kursiverad text under rubriken "Bevarandeåtgärder med tidsplan".

Bevarandemål för Öster Ladängen

Att bidra till gynnsam bevarandestatus för den i området utpekade livsmiljön uttrycks i detta område i följande mål.

***Skogsbevuxen myr (91D0)**

- Arealen skogsbevuxen myr ska bibehållas
- Skogen ska ha en varierad åldersstruktur och artsammansättning med inslag av gamla och grova träd samt död ved i olika former och nedbrytningsstadier.
- Det ska finnas ett måttligt till påtagligt inslag av lövträd (speciellt gamla och/eller grova träd).
- Området ska påverkas av störningar, exempelvis i form av stormfällningar, insektsangrepp och översvämningar.
- Kontinuerlig förekomst av tall och gran ska upprätthållas.
- Grundvattenytan ska variera och vara hög under större delen av året.
- Myren ska inte påverkas av lokal övergödning.
- Livsmiljön ska vara opåverkad av dikning eller dämning.
- För livsmiljön typiska arter ska ha goda förutsättningar att finnas i livskraftiga bestånd.

Beskrivning av området

Natura 2000-området Öster Ladängen är beläget på den norra delen av Ornö, strax nordost Västergården, Haninge kommun. Enligt äldre lantmäterikartor (häradskartan 1901) har området nyttjats för bete. Rester av förfallet stängselmaterial vittnar om att skogen tidigare nyttjats för slåtter och betesdrift (upphörde sannolikt på 1940-talet). Spår av tidigare skogsbruk finns inom livsmiljön, t.ex. gallringar av gran/tall etc. Området är inte påverkat av dikningar.

BEVARANDEPLAN

Datum
2016-12-20

Beteckning
511-44865-2016

Här finns en gles tallskog på fuktig till blöt mark till stora delar på impediment, omgiven av flera hållmarker. Bland trädslagen finns här både gammal gran och tall, den senare med flera individer som har s.k. pansarbark. Det finns även glasbjörk, sälg, brakved och enbuskar inom området. Tallarna som påträffas här är bland de äldsta på ön, några bedöms kunna vara ca 150-500 år. Det är de senvuxna träden som gör området intressant

Den skogsbevuxna myren har delvis en smal lagg som är beväxt med björk och klibbal, i några fall är laggkanten mer utraderad. I fältskiktet förekommer skvattram, odon, kråkbär, blåbär, lingon, etc. I den centrala delen finns ett litet öppet kärr som till del är gungflyartat.

I Livsmiljön finns intressanta kryptogamer, t.ex. flera arter med krav på lång trädkontinuitet bl.a. havstulpanlav och kattfotslav. Gammelgranslav förekommer spritt inom hela objektet. Fågelarter som förekommer regelbundet inom området är mindre hackspett och spillkråka.

I samband med våtmarksinventeringen bedömdes området tillhöra klass 2.

Beskrivning av livsmiljön

***Skogsbevuxen myr (91D0)**

Detta habitat är det dominerande inom området. Mossen är huvudsakligen skogbeväxt med barrskog. Krontäckningen skattas till ca 30-35 %. Mängden död ved är förhållandevis liten. Det finns en del lågor och torrakor.

Vegetationen inom habitatet utgörs av tall, gran, glasbjörk, ris, starr och vitmossarter. Trädskiktet inom den skogsbevuxta myren utgörs främst av tall med visst inslag av gran och björk. I buskskiktet finns främst sälg samt enbuskar. Områdets naturvärden bör gynnas om en zon runt den skogsbevuxna myren lämnas orörd i samband med kommande skogsavverkningar utanför objektet.

Förutsättningarna för gynnsam bevarandestatus bedöms som goda. Visserligen kan en långsam igenväxning förväntas, men med tanke på att de hydrologiska förhållandena är gynnsamma bör igenväxningen ske långsamt.

BEVARANDEPLAN

Datum
2016-12-20

Beteckning
511-44865-2016

Hotbild – vad kan påverka Natura 2000-området negativt

En komplett lista är inte möjlig att upprätta. Här listas ett urval hot som i det här området bedömts mest relevanta.

***Skogsbevuxen myr (91D0)**

- Alla former av produktionsskogsbruk i eller i anslutning till ett objekt. Exempel på skogsbruksåtgärder är avverkningar, markberedning, dikning, dikesrensning, vägbyggen och annat som kan förändra hydrologin och hydrokemin negativt vilket leder till konsekvenser för vegetation samt torvbildning och torvnedbrytning.
- I de fall livsmiljön utgörs av glest bevuxen myr utgör även ovan nämnda skogsbruksåtgärder i anslutning till objektet ett hot mot livsmiljöns gynnsamma bevarandestatus.
- Ingrepp i kringliggande vattenytans hydrologi, eller förändrad vattenregim i ett vattendrag.
- Ökad våtdeposition av kväve, vilket kan förändra näringsstatusen och artsammansättningen i fältskiktet med minskat antal vitmossor och ökad andel gräs, buskar och träd.
- Samhällsbyggande med nya kommunikationsleder, anläggningar etc, kan förstöra eller skada habitatet.

Bevarandeåtgärder med tidsplan**Gällande regler**

Enligt 7 kap 28 a § miljöbalken (MB) krävs tillstånd för att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön eller störa utpekade arter i ett Natura 2000-område som har förtecknats enligt 7 kap 27 § MB. Tillstånd krävs inte för verksamheter och åtgärder som direkt hänger samman med eller är nödvändig för skötseln och förvaltningen av området. Alla Sveriges Natura 2000-områden utgör dessutom riksintressen (enligt 4 kap MB), vilka ska beaktas vid prövning av ärenden och planläggning.

Behov av ytterligare reglering

För att säkerställa gynnsam bevarandestatus kan formellt skydd i någon form behöva utredas vidare.

BEVARANDEPLANDatum
2016-12-20Beteckning
511-44865-2016

Tabell 3. Förslag till skötselåtgärder för Öster Ladängen. Åtgärder i kursiv är prioriterade.

Livsmiljö/art	Åtgärd	Tidsplan
*Skogsbevuxen myr (91D0)	Ingen åtgärd	

Bevarandetillstånd i dag

Tabell 4. Bevarandetillstånd hos ingående livsmiljö.

Livsmiljö/art	Bevarandetillstånd
*Skogsbevuxen myr (91D0)	Gynnsamt

Inventeringar i området och andra referenser

Artdatabanken, lista med rödlistade arter, uttag 2006.

Länsstyrelsen i Stockholms län, 1992. *Våtmarksinventering*. 10J 0A 02

Skogsvårdsstyrelsen. Nyckelbiotopsinventering. 1997.

Haninge kommun. *Naturkatalogen*.

BEVARANDEPLAN

Datum
2016-12-20

Beteckning
511-44865-2016

Karta

Livsmiljöernas sifferkoder i kartan och dokumentet är korrekta liksom namnen i dokumentet. Livsmiljöernas namn i kartan kan dock vara felaktiga.

